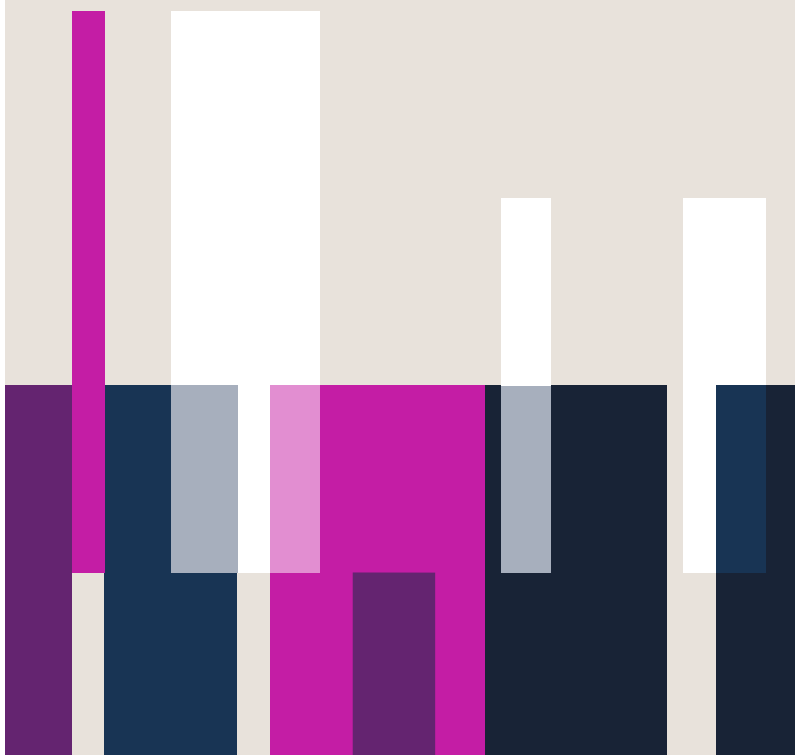

SYMPOSIUM 19. maj 2010

**Forsknings- og udviklingsperspektiver
på sygepleje**

Abstractsamling

METROPOL

Sygeplejerske-
uddannelsen

Kolofon

Redaktør: Jutta Fogh, udviklingsleder
Udgiver: Sygeplejerskeuddannelsen Metropol 2010

Indhold

Introduktion	4
Arbejdslivets betydning for mennesker med kræft	5
Projekt & udviklingskonsulent ph.d. Stinne Glasdam	
Patientforløb og rehabilitering af patienter der er opereret for colorectal cancer	6
Lektor, MPH Anne Marie Schrader, lektor MPH Kirsten Neymark, forsker i klinisk sygepleje ph.d. Dorthe Overgaard, lektor MEdu Conny Larsen, lektor MPH Christa Suhr-Jessen, lektor MCN Anette Wendelboe Christiansen, lektor MPH Johanne Lind Rasmussen, lektor MPH Hanne Mette Sørensen	
Sammenhæng i livet med kræft.....	7
– udviklingsprojekt i Halsnæs kommune Lektor, cand.scient.san. Dorte Helving Rasmussen, adjunkt, cand.mag.pæd.psyk. Anne Prip og rehabiliteringskoordinator i Halsnæs Kommune Karna Vinther	
Udfordrende møder.....	9
En undersøgelse af møder mellem sygeplejersker og indlagte stofbrugere på medicinske afdelinger Lektor, ph.d. Nanna Kappel	
Nye veje i sundhedsfremme og forebyggelse i et sundhedspædagogisk perspektiv	10
– Et tværfagligt videns- og professionsudviklingsprojekt i primærsektor Lektor, master i sundhedspædagogik Jette Roesen	
Legitimering af sygeplejerskers arbejde i rehabilitering og behandling.....	11
Lektor, ph.d. studerende Niels Sandholm Larsen	
Livet og døden på plejehjem	12
Lektor, ph.d. Mette Raunkiær & lektor, cand.scient. soc. Ulla Gars	
Simulation, Læring og Praksis	13
Klinisk adjunkt Hanne Selberg	
Sygeplejestudier på tværs af sektorer.....	14
Lektor, cand.cur. Margit Schrøder	
Shared Exchange Semester in Nursing.....	15
Lektor, cand.mag. sygeplejerske Helle Vedsegaard & lektor, cand.cur, sygeplejerske Elisabeth Wederkinck	

Introduktion

Sygeplejerskeuddannelsen Metropol afholder sit første symposium, med temaet Forsknings- og udviklingsperspektiver på sygepleje i maj 2010. Her præsenteres et udsnit af de forsknings- og udviklingsprojekter, som undervisere ved Sygeplejerskeuddannelsen Metropol har bidraget til.

Vi har bedt alle oplægsholderne lægge vægt på at præsentere projekternes resultater og implikationer for praksis og uddannelse. Hermed ønsker vi på forskellig vis at belyse, hvordan praksis, uddannelse samt forsknings- og udviklingsaktiviteter kan berige hinanden og få betydning.

Mange adjunkter og lektorer har vist interesse og lyst til at præsentere deres projekter. Vi har derfor valgt at opdele præsentationerne i tre temaer: Præsentationer der har fokus på brugerperspektiver, præsentationer der har fokus på de professionelle og endelig præsentationer, der overvejende har et uddannelsesmæssigt perspektiv. I tilknytning til Symposiumet udgives denne abstraktsamling, som præsenterer projekterne i samme tematiserede rækkefølge.

Vi håber, at symposiet og abstractsamlingen kan være til inspiration såvel i som uden for sygeplejerskeuddannelsen Metropol, og tjene som et bidrag til, at viden formidles og cirkulerer og finder vej ind i teoretisk og klinisk undervisning og dermed understøtter uddannelsens forsknings- og udviklingsbaserings.

Det er intentionen, at det vil blive en årlig tilbagevendende begivenhed, at Sygeplejerskeuddannelsen Metropol præsenterer viden og resultater fra forsknings- og udviklingsprojekter, som undviserne er involveret i. På symposiet næste år håber vi blandt andet at kunne præsentere en række erfaringer med studerendes deltagelse i forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Tak til alle bidragsydere på symposiet og til alle andre adjunkter og lektorer, der har formidlet deres viden og faglige indsigter i nationale og internationale fagtidsskrifter og rundt omkring på konferencer.

Arbejdslivets betydning for mennesker med kræft

Projekt & udviklingskonsulent ph.d. Stinne Glasdam

Foredraget belyser, hvordan nogle kræftpatienter bliver klemt i det danske samfund, ganske enkelt fordi de er blevet så syge, at de fysisk og/eller psykisk ikke er i stand til at leve op til myndighedernes krav om beskæftigelse. Gennem sociologiske analyser af interviews konstrueres tre cases, hvor det ud fra et brugerperspektiv vises, at afhængig af hvilken position et menneske indtager i samfundet, har det forskellige handleberedskaber, muligheder og evner til at møde jobcentrene og jobcentrenes krav på. Det danske samfund synes at gå mere mod workfare end welfare i disse tider.

Patientforløb og rehabilitering af patienter der er opereret for colorectal cancer

Lektor, MPH Anne Marie Schrader, lektor MPH Kirsten Neymark, forsker i klinisk sygepleje ph.d. Dorthe Overgaard, lektor MEdu Conny Larsen, lektor MPH Christa Suhr-Jessen, lektor MCN Anette Wendelboe Christiansen, lektor MPH Johanne Lind Rasmussen, lektor MPH Hanne Mette Sørensen

Baggrund

Incidensen af coloncancer var i Danmark ca. 30/100.000 og for rectumcancer ca. 27/100.000 for mænd og ca. 16/100.000 for kvinder i år 2000. Incidensen er stigende og væsentligt højere i Danmark end i de øvrige skandinaviske lande. I Danmark blev der diagnosticeret ca. 3500 nye tilfælde i år 2003, hvilket svarer til 14-15 % af alle nydiagnosticerede cancertilfælde.

Død af colorectal cancer er den næst hyppigste cancerrelaterede dødsårsag i Danmark. Sygdommen diagnosticeres sjældent før 40 års alderen, så patienterne er ofte ældre og har andre konkurrerende sygdomme, og den gennemsnitlige indlæggelsestid er af længere varighed. Undersøgelser har vist, at 60 % af patienterne er underernærede, at mange lider af anoreksi før operationen, og at vægttabet fortsætter ind i den postoperative periode.

Sygeplejen til denne gruppe er derfor kompleks, og der kræves omfattende kompetencer blandt de sundhedsprofessionelle samt en optimal koordinering for at forløbet lykkes på en for patienten tilfredsstillende måde.

Undersøgelser viser ligeledes, at patienterne efter udskrivelsen har behov for en ansvarlig og velinformeret praktiserende læge eller sygeplejerske.

Formål

At undersøge om kontaktperson, indlæggelses- og udskrivningssamtale har effekt på, om patienterne får opfyldt deres behov for praktisk hjælp og vejledning i relation til ernæring, fysisk aktivitet og tarmfunktion. I hvilken grad patienters oplevelse af sammenhæng i patientforløb har indflydelse på deres fysiske, psykiske og sociale rehabilitering.

Metode

Design: Tværsnits- og follow-up undersøgelse, hvor data indhentes ved to spørgeskemaer med henholdsvis 50 og 35 spørgsmål. Spørgeskemaerne blev udsendt til colorectal opererede patienter ca. 3 uger efter operationstidspunkt, hvor det forventedes, at patienten var i eget hjem og til de samme patienter 3-4 måneder senere.

SAS jmp blev anvendt til de statistiske analyser.

Resultater

Patienter, der havde en kontaktperson får deres plejebestand opfyldt på et signifikant højere niveau end patienter, der ikke havde en kontaktperson. Vejledning og praktisk hjælp såvel som en primær kontaktperson var relateret til fysisk, psykisk og social rehabilitering.

Resultatet understreger, at en optimal rehabilitering forudsætter, at sygeplejeinterventioner er baseret på patienternes behov.

Sammenhæng i livet med kræft

– udviklingsprojekt i Halsnæs kommune

Lektor, cand.scient.san. Dorte Helving Rasmussen, adjunkt, cand.mag.pæd.psyk. Anne Prip og rehabiliteringskoordinator i Halsnæs Kommune Karna Vinther

Baggrund

Behovet for koordinering og sammenhæng i rehabiliteringsforløb for mennesker med kræft er omfattende og dokumenteret. Tilbud om sammenhængende rehabiliteringsforløb er én af de nye opgave- og indsatsområder for kommunerne.

Sammenhæng i livet med kræft er et model- og udviklingsprojekt om rehabilitering i Halsnæs Kommune, der i perioden 1.10.2007-31.12.2009 er gennemført som et samarbejdsprojekt mellem Halsnæs Kommune og Center for Sammenhængende Forløb, Metropol.

Projektet er planlagt, gennemført og evalueret i tæt samarbejde mellem medarbejdere og ledere i Halsnæs Kommune og undervisere fra bl.a. Fysioterapeutuddannelsen og Sygeplejerskeuddannelsen Metropol samt konsulenter fra Videncenter for Sammenhængende Forløb.

Formål

Projektets omdrejningspunkt har været koordinering med henblik på udvikling af sammenhæng og helhedsorientering i rehabiliteringsforløb for borgere med kræft. Formålet med projektet var at udvikle, afprøve og evaluere en kommunalt forankret forløbskoordinatorfunktion samt anvendelse af forløbsbeskrivelse og individuelle rehabiliteringsplaner for mennesker med kræft i tværfaglige og tværsektorielle forløb.

Projektdesign og -metode

Udviklingsprojektet er gennemført i 3 faser:

Fase 1: Grundlagsarbejde (½ år) Afdækning af videngrundlag, kortlægning af bl.a. praksis og udviklingsmuligheder i kommunen og planlægning af interventioner.

Fase 2: Interventionsperiode (1 år) Afprøvning og formning af forløbskoordinatorfunktion og en række koordinationsredskaber og indsatser samt formativ evalueringsaktiviteter og justeringer. Gennemførelse af kompetenceudviklingsforløb.

Fase 3: Afslutning (½ år) Evaluering, implementering og afrapporteringsaktiviteter.

Projektets indsatser er evalueret med fokus på den brugeroplevede, faglige og organisatoriske kvalitet i kræftrehabiliteringen. Evalueringen har desuden været tilrettelagt som en formativ evaluering, der har fundet sted gennem hele projektforsløbet for at skabe læring i og af projektet ved at opsamle og sprede viden og erfaring i organisationen m.h.p. at kunne sikre gode forløb for borgerne og en løbende kvalitetsudvikling af indsatserne i projektet. Der har bl.a. været anvendt interviews, observationer og tværfaglig forløbsaudit.

Resultater og erfaringer

I alt var 85 borgere i Halsnæs kommune i kontakt med projektet, heraf havde 56 kortere eller længere forløb med forløbskoordinatoren. Der er gennemført 135 besøg af forløbskoordinator.

Mere end 70 social- og sundhedsfaglige medarbejdere har deltaget i målrettede kompetenceudviklingsforløb der havde fokus på rehabilitering, kræft, patientperspektiver mm.

Evalueringen viser, at indsatserne i projektet har styrket den brugeroplevede, den faglige og den organisatoriske kvalitet og utvivlsomt gjort en forskel for mange af de involverede borgere og deres tilbagevenden til hverdagslivet. Forløbskoordinatorfunktionen bidrager blandt andet til, at borgerne oplever tryghed og er med til at skabe overblik og sammenhænge i forløb, som værdsættes af såvel faglige aktører som af borgerne. Der peges på udfordringer i at finde en balance, hvor forløbskoordinatorfunktionen ikke bliver en barriere for, at professionelle nær borgeren varetager koordinering og sikrer sammenhæng og helhed for borgeren, eller at viden i og om forløb i høj grad samles og forbliver hos forløbskoordinator.

Projektet har bidraget med lokalt forankret viden og nuancerede erfaringer med en koordineringsform og konkrete redskaber, der får betydning for fremtidig planlægning af rehabiliteringsindsatser og koordinering i kommunen på såvel kræftområdet som andre diagnoseområder. Kompetenceudviklingsforløbene for social- og sundhedsfaglige medarbejdere i kommunen har uden tvivl understøttet dette, og der er skabt et solidt afsæt for, at kommunen finder veje til at fastholde og videreføre de tværgående indsigter og initiativer der er skabt af projektet.

Præsentationen

På dagens symposium præsenteres udviklingsprojektets forløb og evaluering med særligt fokus på borgerperspektiver og -oplevelser samt projektets implikationer på rehabiliteringspraksis i kommunen på kortere og længere sigt.

Udfordrende møder

En undersøgelse af møder mellem sygeplejersker og indlagte stofbrugere på medicinske afdelinger

Lektor, ph.d. Nanna Kappel

Oplægget på symposiet tager udgangspunkt i min ph.d. afhandling, som jeg forsvarede på Roskilde Universitet 13. november 2009. Afhandlingens overordnede mål er at undersøge møder og interaktioner mellem sygeplejersker og indlagte stofbrugere på medicinske sengeafdelinger. Afhandlingen fokuserer på mennesker, som fortrinsvis injicerer illegale rusmidler og/eller er i substitutionsbehandling med metadon. Denne gruppe er karakteriseret ved at have komplekse behov og sygdomstilstande, når de er i kontakt med hospitalsvæsenet.

Møderne mellem de to parter skal forstås som mikrosociologiske processer, der i afhandlingen belyses og undersøges gennem observationer og interviews. Møderne foregår på medicinske sengeafdelinger, hvor sygeplejersker har deres arbejdsliv i en kompleks medicinsk behandlingsfokuseret praksis. Afhandlingen bidrager med detaljerede analyser af disse møder, som foregår i en hospitals setting.

Afhandlingens analyse er opdelt i seks temaer:

1. Møder, som kan være spontane eller mere planlagte i gangarealer og på sengestuer.
2. Afdelingen som hjem. Et tema, som fremkommer empirisk og induktivt, er, at medicinsk afdeling kom til at fungere som hjem i særdeleshed for hjemløse stofbrugere. Der opstod et særegent socialt rum, hvor de indlagte stofbrugere indtog afdelingen, og hvor de bragte en form for hverdagslivsbehov med.
3. Forskellige former for roller, som hhv. sygeplejerskerne og de indlagte stofbrugere indtog.
4. Regler, hvilke formelle og uformelle regler der eksisterer i medicinsk afdeling. Det blev også belyst, hvordan reglerne blev overtrådt, og hvordan dette blev håndteret.
5. Afvigende adfærd. Med udgangspunkt i en feltobservation præsenteres et eksempel på afvigende adfærd. I den pågældende situation var det en læge, der udviste den afvigende adfærd under en stuegang, hvor en sygeplejerske og en hjemløs stofbruger deltog.
6. Forskellige stigmatiserende processer beskrives. I interviewene fortalte patienterne om forskellige oplevelser fra deres indlæggelser, der bidrog til deres oplevelse af at blive stigmatiseret. Et bestemt symbol, der anvendtes i afdelingen for at markere patienter i metadonbehandling og dermed tilhørende gruppen af stofbrugere, viste sig i sygeplejerskernes regi at vise frem til, at et bestemt mærke eller en bestemt forventning blev lagt ned over dagen. På den måde blev stigmasymbollet en formidler af forventninger om besvær og dermed en formidler af social information. Endvidere ses der på konsekvenserne af stigmatisering for stofbrugere, og begrebet skam analyseres frem i dette kapitel.

Præsentationen afsluttes med at trække de vigtigste pointer frem fra konklusionen.

Nye veje i sundhedsfremme og forebyggelse i et sundhedspædagogisk perspektiv

– Et tværfagligt videns- og professionsudviklingsprojekt i primærsektor

Lektor, master i sundhedspædagogik Jette Roesen

Projektet blev gennemført i perioden fra februar 2005 til september 2007. Projektets overordnede mål var at beskrive og udvikle de sundhedspædagogiske kompetencer, som professionelle – plejepersonale og terapeuter – behøver for at skabe kontinuitet og progression i det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde med hjemmeboende ældre. Erfaringerne fra projektet viser blandt andet, at ældres sundhed ikke indgår som en central dimension i det daglige arbejde. Desuden er både plejepersonale og terapeuter bærere af forskellige forståelser af sundhed samt af sundhedsfremme og forebyggelse, hvilket betyder, at der opstår en slags privatisering af grundlaget for sundhedsfremme og forebyggelse.

Det er en generel erfaring på tværs af faggrupperne, at ældres aktive deltagelse som regel fører til, at den ældre udvikler ejerskab, og at ejerskab i høj grad stimulerer den ældre til at deltage aktivt i målsætninger relateret til sit liv og dagligdag. Alligevel anvendes denne erfaring ikke i planlægningen af arbejdet. Ældre inviteres sjældent til at være aktivt deltagende med egne visioner og mål for et godt liv. Terapeuter arbejder deltagelsesorienteret ud fra en motivationsbegrundelse – den ældre motiveres til at træne – mens plejepersonale bruger den ældres deltagelse til at lære den ældre så godt at kende, at plejepersonalet kan planlægge plejeforløbet. Samtidig fokuserer såvel plejepersonale som terapeuter i så høj grad på deres faglige viden om risikofaktorer, at de bliver 'døve' i forhold til ældres egen oplevelse af, hvad et sundt liv er. Dette forstærkes af, at mange professionelle har en nærmest indbygget tro på, at de kan sætte sig i de ældres sted. Denne 'tro' medfører en betydelig risiko for, at den betydning, den ældre selv tillægger sine problemer minimeres – den ældre guides til at forstå sin situation ud fra den professionelles optik.

Ældre definerer selv sundhed som noget at stå op til og fortæller, at glæden ved social kontakt er det allervigtigste for sundhed. Derfor gør de ældre sig dårligere, end de er, for ikke at tabe kontakten til personalet, og de laver hemmelige aftaler med personale om at konvertere tildelt tid til praktiske gøremål i hjemmet til tid, der bliver brugt til samtale.

Legitimering af sygeplejerskers arbejde i rehabilitering og behandling

Lektor, ph.d. studerende Niels Sandholm Larsen

Som led i min ph.d. uddannelse har jeg gennemført casestudier med fokus på sygeplejerskers arbejde, oplægget vil bestå af en præsentation og perspektivering af centrale fund.

Interessen bag projektet har været at undersøge professionalisering af sygepleje med afsæt i et bottom up perspektiv på, hvordan sygeplejersker legitimerer arbejde og gør krav gældende. På empirisk niveau undersøges sygeplejerskearbejde i relation til rehabilitering af kronisk syge i et kommunalt sundhedscenter og i en sengeafdeling på hospital, hvor der arbejdes med accelereret kirurgisk behandling. Undersøgelsesdesign er to eksplorative casestudier og metoderne er baseret på en interaktionistisk begrebsramme med referencer til Goffmans sociologi. Det analytiske blik er funderet i en socialkonstruktivistisk tradition med referencer til Berger & Luckmann og Michel Foucault. Den analytiske strategi er at identificere argumentationer i materialet og systematisere dem i forhold til kendte vidensformer og tilhørende klassifikationsystemer, sand/falsk, godt/ondt, stærk/svag, virker/virker ikke osv.

Som forventet viser undersøgelsen, at der er komplicerede og kreative koblinger mellem vidensformer og abstraktionsniveauer i sygeplejerskers arbejde, at teknisk viden er den dominerende vidensform, og at viden reproduceres i arbejdet gennem systematisk brug af manualer. Udover kendte vidensformer er identificeret en vidensform, som kaldes "logistisk viden". Logistisk viden har prognostisk karakter og er knyttet til planlægning og sekvensering af elementer, som indgår i produktion af sundhedsfaglige ydelser. Blandt vidensformerne spiller logistisk viden en overraskende stor rolle i legitimering af sygeplejerskearbejde. Logistisk viden indgår i magtfulde alliancer med teknisk og økonomisk viden, alliancer som har potentiale til at udfordre kognitive domæner i sundhedsfagligt arbejde.

Undersøgelsen viser som forventet, at sygeplejerskers faglige autoritet er relativ. Sygeplejersker har stort held til at forsvare interesser, udvide domæner og udøve kognitiv kontrol med arbejdet i behandlingsinstitutionen. Behandlingsarbejde tilbyder en kontekstuel ramme, som faciliterer sygeplejerskers magtudøvelse. Sygeplejerskers faglige autoritet er relativt svagere i rehabiliteringsinstitutionen. Sammenlignet med fysioterapeuter har sygeplejersker vanskeligt ved at etablere domæner og forsvare interesser. I rehabiliteringsarbejde domineres sygeplejersker af fysioterapeuter. Fysioterapeuterne er i besiddelse af kognitiv kontrol, og sygeplejersker har vanskeligt ved at legitimere og fastholde domæner.

Livet og døden på plejehjem

Lektor, ph.d. Mette Raunkiær & lektor, cand.scient. soc. Ulla Gars

Baggrund

Der mangler viden om palliative care for plejehjemsbeboere og viden om uddannelse i palliation på plejehjem i DK. Formålet med projektet var at udvikle indsatsen for mennesker, der dør på plejehjem.

Metode

Tre københavnske plejehjem deltog i projektet, der bestod af tre dele: 1. En eksplorativ kvalitativ undersøgelse af beboeres (16) og pårørendes (13) ønsker ved døden samt plejehjemspersonalets (32) udfordringer i den palliative care; 2. en kompetenceudviklingsdel for plejehjemspersonalet på de tre involverede plejehjem; 3. en evaluering baseret på personalets (27) og underviseres (5) vurdering af, hvordan del 1 og 2 medvirkede til at indfri formålet.

Resultater

Del 1, blev analyseret ud fra en hverdagslivsteoretisk referenceramme og viste problemstillinger vedr. følgende temaer: "At tale om døden", "Forventninger til og erfaringer med døden", samt "Rutiner og ritualer ved døden". Problemstillingerne inden for disse temaer repræsenterede ny viden og/eller viden, der ikke tidligere var italesat på plejehjemmene, og blev præsenteret for plejehjemspersonalet.

Del 2 – kompetenceudviklingsdelen – blev tilrettelagt med henblik på udvikling af plejehjemspersonalets kompetencer, praksis og organisatoriske forbedringer. Det teoretiske udgangspunkt for forståelsen af kompetencebegrebet var, at kompetencer indeholder tre dimensioner: 1) Handlinger/færdigheder; 2) viden og 3) mening og holdninger. Denne forståelsesramme og tre pædagogiske metoder (undervisning, faglig vejledning og lokale udviklingsprojekter) dannede rammen om individuelle tilrettede kompetenceudviklingsprogrammer for de tre plejehjem. Programmernes indholdsmæssige side var udviklet på baggrund af resultater fra del 1 og eksisterende viden, og blev præsenteret i et idékatalog med følgende emner: klinisk viden om døden, kommunikation, jura og etik, rutiner og ritualer, tværfagligt samarbejde, samarbejde mellem beboere, pårørende og personale, holdninger til liv og død, kliniske retningslinjer, at udarbejde udviklingsprojekt og hverdagsæstetik.

Det teoretiske udgangspunkt for del 3 – evalueringen – var BIKVA-modellen, som er en læringsmodel, der formodes at kunne bidrage til udvikling og forandring i organisationer. Nøgleordene er udfordring af den institutionelle orden og refleksion ved brugere, dvs. i denne evaluering plejehjemsansatte og undervisere. Resultaterne viste, at projekts formål blev indfriet i varierende grad og afhængig af, i hvilken grad ledelsesmæssige, pædagogiske og praktiske forudsætninger var til stede: ledelsens fysiske og mentale deltagelse i kompetenceudviklingen, evne til at prioritere kurserne, sammenhæng mellem retorik og praktik hos lederne, samt hvorvidt beslutningen om deltagelse i projektet, var foregået i en demokratisk proces. Væsentligt for metoderne var: Ift. undervisning: personalegruppens størrelse og stabilitet over tid, udgangspunkt i egen praksis; ift. faglig vejledning: etablering af en fælles metodeforståelse, supplement med undervisning; ift. udviklingsprojekter; kollegial- og ledelsesmæssig anerkendelse, vejlederrollen indeholdt projektdeltagerrolle og tilgængelig teknik.

Simulation, Læring og Praksis

Klinisk adjunkt Hanne Selberg

Introduktion

Projektet blev afviklet på Glostrup Hospital i samarbejde med Professionshøjskolen Metropol. Omdrejningspunktet for projektet var etablering af tværfaglige simulationsbaserede læringsrum, hvor medarbejdere og studerende kunne øve og træne kompetencer med udgangspunkt i situationer integreret i eller tæt på virkeligheden.

Metode

Projektet blev afviklet i to spor. Spor 1 var rettet mod læger, sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter, hvor fokus overordnet var patientsikkerhed. Simulationstræningen foregik integreret i den kliniske kontekst på autentiske patientstuer. I dette spor blev der afprøvet full-scale simulation, hvor deltagerne tværfagligt øvede virkelighedsnære scenarier på fantomer. Læringsmålene var at opøve kompetencer til behandling af en kritisk syg patient, og træningen omfattede både specialefaglige, kommunikative og samarbejds-mæssige kompetencer. I projektperioden deltog i alt 39 læger og 50 sygeplejersker/assistenter.

Spor 2 var rettet mod sygeplejestuderende på modul 4 og havde overordnet fokus på patientperspektivet. I dette spor blev der afprøvet interaktive rollespil på et dagsseminar, workshop med mulighed for færdighedstræning, kombineret undervisning og simulation med brug af simulerede patienter samt færdighedstræning på fantomer og færdighedstrænere. Træningen foregik i afdelingernes konferencelokaler. I projektperioden deltog i alt 34 studerende. Projektaktiviteterne blev evalueret på baggrund af feltobservationer, spørgeskemaundersøgelser og fokusgruppeinterview.

Resultater

Etableringen af simulationsbaserede læringsrum tæt på virkeligheden muliggjorde at træningen kunne skræddersys til den enkelte afdeling ud fra deltagernes specifikke behov. Dette lokale set up skabte stor motivation for læring, og deltagerne havde stort udbytte af at træne sammen med egne kolleger i egen afdeling. Træningen skabte desuden mulighed for opbygning af handlekompetencer, som var overførbare til den kliniske virkelighed efterfølgende.

I begge spor var der stor motivation for at få 'hands on' og øve kompetencer i læringsrummet, før de skulle udføres på virkelige patienter. Simulationstræningen gav mulighed for opfriskning af gamle færdigheder, tilegnelse af nye færdigheder, identificering af nye læringsbehov og var medvirkende til opbygning af en høj grad af self-efficacy. Den tværfaglige simulationstræning har haft effekt i forhold til at skærpe deltagernes fokus på patientsikkerhed og har desuden udviklet deltagernes kommunikative og samarbejds-mæssige kompetencer.

Konklusion

Etablering af og træning i simulationsbaserede læringsrum krævede en større investering end traditionel skolastisk læring, men resultaterne viste, at metoden gav et stort læringsudbytte. Simulationstræning som læringsmetode har været effektiv til at bygge bro mellem teori og praksis og metoden har været anvendelig både i præ- og postgraduat uddannelse. Desuden har etableringen af simulationsbaserede læringsrum skabt et trygt og anerkendende læringsmiljø i den kliniske kontekst.

Sygeplejestudier på tværs af sektorer

Lektor, cand.cur. Margit Schrøder

Baggrund

Glostrup Hospital har gennem længere tid haft fokus på sammenhængende patientforløb og har haft gode resultater med et tidligere projekt, som tilrettelagde uddannelsesforløb med udgangspunkt i patientforløb. I dette projekt tilrettelægges kliniske uddannelsesforløb for sygeplejestuderende, og der tænkes i helheder på tværs af sektorer og i de konkrete patient-borgerforløb. Der ved kan der udvikles ny viden, som kan bidrage til at øge kvaliteten for patientens/borgerens pleje og behandling. Studieordningen (2008) lægger desuden op til, at der i sygeplejerskeuddannelsen skal være fokus på tværinstitutionel videndeling og sammenhængende patientforløb.

Mål

Projektets målgruppe er modul 11-12 studerende. Projektet skal øge de studerende viden om sammenhængende forløb hos borgere/patienter med behov for kompleks sygepleje, give forslag til relevante kliniske udviklingsområder og øge de studerendes interesse for at arbejde videre med emnet i deres bachelorprojekter.

Metode

To medicinske afdelinger på Glostrup Hospital, fem kommuner, 30 sygeplejestuderende og undervisere fra professionshøjskolen Metropol medvirker i projektet. De studerende har i deres modul 11-12 klinik to forskellige fokusuger i den modsatte sektor, hvor de skal arbejde med studieopgaver. Den første uge er der fokus på den komplekse sygepleje og den anden uge er der fokus på organisation og ledelse. I hver fokusuge skal de studerende interviewe og observere en patient i den modsatte sektor og interviewe og observere sygeplejefagligt personale. Tilbage på stamklinikstedet skal de studerende afholde hhv. refleksionsøvelse og sygeplejefagligt diskussionsforum efter de 2 fokusuger.

Resultater

Projektet er halvvejs og resultaterne vedrører 14 studerendes fokusuger. Resultaterne er indsamlet på baggrund af fokusgruppeinterview med de studerende og logbog fra refleksionsøvelser og sygeplejefaglige diskussionsfora.

De studerede har i deres 1. fokusuge fulgt patienter/borgere med KOL, Parkinson, lungefibrose, demens, UVI, apopleksi og sclerose. Mange studerende reflekterer over den sundhedsfremmende og forebyggende sygepleje omkring patientens/borgerens livsstilsændringer: Hvem hjælper patienten med at tabe sig, motionere og stoppe rygning? Hvilket ansvar har hospitalet? Hvilket ansvar har kommunen? Flere studerende reflekterer over patienten/borgerens mestring af sin sygdom, og forskellen på det billede de studerende selv har af patienten/borgeren og patientens/borgerens egen historie. Nogle studerende reflekterer over de pårørendes betydning for patienten.

De studerende har i 2. fokusuge fokus på ledelse og organisering og sammen med personalet på stamklinikstedet diskuteres udviklingstiltag i forhold til udskrivelsen, kontaktpersoner, kommunikationsredskaber, samarbejdet i forhold til medicinen, 24-timersindlæggelser og forventninger til hinanden på tværs af sektorer. Resultaterne viser, at flere studerende bruger deres erfaringer til bachelorprojektet (også deres erfaringer med interview).

Shared Exchange Semester in Nursing

Lektor, cand.mag. sygeplejerske Helle Vedsegaard & lektor, cand.cur, sygeplejerske Elisabeth Wederkinck

Shared Exchange Semester in Nursing (SESiN) er et fælles semester for sygeplejestuderende på La Trobe University, Melbourne Australien og Sygeplejerskeuddannelsen Metropol. Udviklingen af projektet blev støttet af CIRIUS, en styrelse i undervisningsministeriet, der arbejder for at styrke internationalisering af alle danske uddannelser, under Danmark-Victoria programmet der støtter varige partnerskaber med fokus på "pædagogisk udvikling og fælles studieprogrammer". Projektet baserer sig på kampagnen "Udsyn og indblik", "Memorandum of Understanding" samt litteraturen "Developing Joint Masters Programmes for Europe" og "International Higher Education, Fall".

Der er formål på flere niveauer:

- Et ønske om at udvikle det internationale område for at leve op til regeringens mål om at styrke området
- At udbyde undervisning på engelsk, hvor der naturligt deltog studerende med engelsk som første sprog
- At profilere Sygeplejerskeuddannelsen Metropol for derved at fastholde nuværende og tiltrække kommende studerende
- At etablere et tæt samarbejde med La Trobe University både mht. lærerudveksling og fælles udviklingsprojekter
- At uddanne sygeplejersker der gennem deres uddannelse får indsigt i forskelle og ligheder mellem det australske og det danske sundhedsvæsen og uddannelsessystem, samt øge de studerendes sproglige og faglige kompetencer.

Udfordringen var at etablere et forløb der tilgodeså ovenstående og sikre, at de studerende fra begge lande kunne autoriseres inden for den normerede uddannelsestid, samt at sikre at Sygeplejerskeuddannelsen Metropol ikke mister STÅ, idet de studerende er væk under 3 måneder.

De 10 studerende fra Australien og de 10 studerende fra Danmark udgør ét hold, der først er 10 uger i Australien, hvor fokus er tværfagligt samarbejde og ældre, derefter kommer hele holdet til Danmark og har samme fokus. I begge lande vil de studerende både modtage teoretisk undervisning og deltage i klinisk praksis. Hele semesteret afsluttes med en eksamen i Danmark, hvor de studerende individuelt forsvare et projekt, der har fokus for en sammenligning af fokusområderne fra de to lande.

Resultater efter første gennemførelse var:

- En markant øgning af australske studerende der ønskede at deltage (26 mod 11), men hvorvidt det er med til at fastholde eller tiltrække studerende er for tidligt at vide
- Der har været undervisning, vejledning og eksamen på engelsk i ca. 75 lektioner
- Der er etableret mulighed for samarbejdsrelationer mellem viden og udvikling i SPR og eftervidereuddannelsen i Metropol
- Der er etableret mulighed for lærerudveksling begge veje
- I Danmark var de studerende i klinik i primær sektoren, og evalueringen var meget positiv, både fra de studerende og fra klinikken. Begge parter havde kunnet drage nytte af den viden, de

studerende havde tilegnet sig i Australien og dermed været i stand til at sætte et nyt perspektiv på de forhold og den pleje, der bliver udøvet i primærområdet i Danmark.

Professionshøjskolen Metropol
www.phmetropol.dk